

LIIKENNE- JA VIESTINTÄMINISTERIÖ
KOMMUNIKATIONSMINISTERIET

Liikenne 12-suunnitelma – muutokset yhteenvedo

Suunnitelmaan ehdotetut muutokset

Suunnitelman alkutekstit

- Nykytilan kuvausta päivitetty, mm. korjausvelan tarkempi kuvaus
- Uutena lisätty kappale ”Liikenteen kasvihuonekaasupäästöjen vähentämisen yhteys Liikenne 12-suunnitelmaan”

Visio ja strategiset linjaukset

- Vuonna 2050 Suomen liikennejärjestelmä on toimiva, turvallinen ja kestävä sekä edullisesti kaikille väestöryhmille saavutettava ja Suomen toimintaedellytyksiä elinkeinoelämän kilpailukykyä ja kasvua tukeva.
- Turvallinen Suomen kokonaisturvallisuutta vahvistava, taloudellisesti kestävä ja tehokas liikennejärjestelmä tukee koko Suomen saavutettavuutta ja kehitystä eri alueiden vahvuudet, elinkeinoelämän tarpeet ja luonnon kantokyky huomioiden.
- Suomesta pääsee maailmalle ja maailmalta Suomeen nopeasti ja helposti, myös digitaalisesti. Edistykselliset innovaatiot ja uudet teknologiat mahdollistavat saumattoman ja turvallisen liikkumisen kulkumuodosta riippumatta koko Suomessa.
- **Toimivuutta** koskeviin strategisiin linjauksiin lisätty kilpailukykyäkökulmaa, kv-saavutettavuutta sekä viestintäyhteyksien merkitys.

Alueelliset erityispiirteet

- Alueiden kanssa käytyjen keskustelujen pohjalta tarkennettu alueellisten erityispiirteiden merkitystä ja vaikutusta
- Alueellisiin erityispiirteisiin lisätty Etelä-Suomen osalta saaristo, Itä-Suomen osalta vesistöisyys ja kaupunkien osalta potentiaali päästövähennyksiin.

Valtion ja muiden väliset sopimukset

- Yhteisrahoitusta koskevat toimenpiteet lisätty kappaleeseen suunnitelmaluonnoksen lopusta
 - Selkeytetään rahoitusvastuita. Viittaus yhteisrahoituskirjauksiin (edellinen suunnitelma) poistettu. Asia sinänsä mukana pienten parantamishankkeiden (50/50 %) ja ratikoiden + muun joukkoliikenneinfran (70/30 %) osalta. Aiempi sopimuksellinen yhteisrahoitteisuusperiaate 50/50 % korvattu tapauskohtaisella harkinnalla hyötyjen pohjalta. Sinänsä ei muuta nykytilaa, koska ko. jaolla hankkeita ei ole kuitenkaan toteutettu.
- MAL-sopimuskirjauksia tarkennettu ja pyritty huomioimaan runsas lausuntopalaute.
 - Kuvattu sopimusten perinteistä tarkoitusta (kestävä liikennejärjestelmä) ja niiden tarkoitusta.
 - Tarkennettu Liikenne 12-suunnitelman ja MAL-sopimusten keskinäistä linkitystä ja kuvattu lähtökohtia seuraavalle MAL-sopimuskierrokselle
- Runsaasta lausuntopalautteesta huolimatta ei ole korvamerkitty rahoitusta kaupunkiseuduille

UUSI: Liikenne 12-suunnitelman päivitys

Liikenne 12-suunnitelman pitkäjänteisyyden parantamiseksi päivitysaikataulua muutetaan.

- Valtio (liikenne- ja viestintäministeriö) päivittää seuraavan Liikenne 12-suunnitelman vuosille 2031-2042. Suunnitelman laatiminen aloitetaan viimeistään vuoden 2029 aikana parlamentaarisen työryhmän tuella.
- Ennen seuraavan suunnitelman valmistelua, valtio (liikenne- ja viestintäministeriö) arvioi, miten valmisteluprosessia voidaan yhtenäistää muiden pohjoismaiden kanssa.
- Luonnosversion valmistelun rahoitusohjelman pohjana käytetään valtiovarainministeriön laatimaa ns. teknistä kehystä.
- Hallitusohjelman valmistuttua (2031) Liikenne 12-suunnitelmaluonnos päivitetään mahdollisimman kevyesti vastaamaan ohjelmaa sekä julkisen talouden suunnitelmaa.

Valtion väyläverkko

- Päivitetty puoliväliriihessä päätetyt rahoitustasot ja investointiohjelman laajennus
- Lisätty maininta silloista (pvp) runsaan lausuntopalauteen johdosta
- Sotilaallisen liikkuvuuden tarpeet eriytetty omaksi kokonaisuudekseen niin tekstissä kuin rahoitusohjelmassa. Ei sisälly kehykseen, mutta kuvaa mittavia tarpeita.
- TEN-T-kirjauksia täydennetty huomioiden lausuntopalaute niin kattavan verkon kuin ydinverkonkin osalta
- Täsmennetty raskaan liikenteen taukopaikkoja koskevaa kirjausta erityisesti Väyläviraston yhteistyöryhmällä
- Muita pienempiä tarkennuksia, mm. ostopalvelusopimusten infratoimenpiteiden rahoitusvastuun sopiminen, kansainvälistä saavutettavuutta koskevien kirjausten tarkennus

Muiden hallinnoima verkko

- Kävelyn ja pyöräilyn osalta lisätty Suomen ilmastotoimien sosiaalisen tuen suunnitelman (SCP) valmisteluun liittyviä kirjauksia
- Lentoasemaverkoston osalta perusperiaatteet säilyneet samana.
- Pieniä täsmennyksiä lausuntopalautteen johdosta mm. sotilasilmailun huomioimisesta, Helsinki-Vantaan hubiaseman kehittämisestä ja yhteistyötä

Henkilöliikenteen palvelut

- Lentoliikenteen ja henkilöjunaliikenteen ostot lisätty
- Koko kappaletta konkretisoitu, tarkennettu ja ajantasaistettu tämän hetkisiin valmistelutilanteisiin
- Huomioitu Suomen ilmastotoimien sosiaalisen tuen suunnitelman (SCP) valmisteluun liittyviä kirjauksia
- Täsmennetty tehtävien siirroista johtuvia toimenpiteitä ja asetettu tavoitteita rahoituksen käytölle tulevaisuudessa

Rahoitusohjelma (sis. VM:n kehyspäättös, ei 2. Itae 2025)

	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037
PVP kehys	1281,2M €	1286,0M €	1281,9M €	1281,9M €	1281,9M €	1281,9M €	1281,9M €	1281,9M €	1281,9M €	1281,9M €	1281,9M €	1281,9M €
L12 lisäys					410,0M €	420,0M €	430,0M €	450,0M €	470,0M €	490,0M €	510,0M €	530,0M €
L12 lisäys, parantaminen					50,0M €	50,0M €	50,0M €	50,0M €	50,0M €	50,0M €	50,0M €	50,0M €
HO investointiohjelma (pvp) SIDOTTU	122,8M €											
HO investointiohjelma (pvp) ARVIO	24,5M €											
PVP	1428,5M €	1286,0M €	1281,9M €	1281,9M €	1741,9M €	1751,9M €	1761,9M €	1781,9M €	1801,9M €	1821,9M €	1841,9M €	1861,9M €
Kehittäminen 77+78+79 (sitomaton)	-2,2M €	2,0M €	43,8M €	52,2M €	126,0M €	103,0M €	103,0M €	104,0M €	104,0M €	104,0M €	107,0M €	113,0M €
Kehittäminen L12 lisäys					120,0M €	150,0M €	150,0M €	150,0M €	150,0M €	170,0M €	170,0M €	170,0M €
Kehittäminen 77+78+79 (sidottu)	145,0M €	105,1M €	94,3M €	84,1M €	84,1M €	39,0M €	39,0M €	39,0M €	38,0M €	75,0M €	8,0M €	8,0M €
HO investointiohjelma (kehittäminen) SIDOTTU	397,7M €	321,9M €	336,7M €	179,0M €	68,5M €	1,0M €						
HO investointiohjelma (kehittäminen) ARVIO SITOMATON	95,1M €	95,1M €	95,1M €	95,1M €	95,1M €							
Digirata (toteutusvaihe, sisältyy sidottuun)	17,0M €	22,0M €	23,0M €	17,0M €								
Digirata (toteutusvaihe jatko L12)	0,0M €	28,0M €	70,0M €	81,0M €	73,0M €	96,0M €	96,0M €	95,0M €	95,0M €	95,0M €	92,0M €	86,0M €
Kehittäminen (kehys)	635,5M €	552,1M €	639,9M €	491,3M €	566,6M €	389,0M €	388,0M €	388,0M €	387,0M €	444,0M €	377,0M €	377,0M €
Sotilaallisen liikkuvuuden paketti (kehysten ulkopuolella)	150,0M €	150,0M €	150,0M €	150,0M €	300,0M €	300,0M €	300,0M €	300,0M €	300,0M €	300,0M €	300,0M €	300,0M €
Kehittäminen (yhteensä)	785,5M €	702,1M €	789,9M €	641,3M €	866,6M €	689,0M €	688,0M €	688,0M €	687,0M €	744,0M €	677,0M €	677,0M €
Voimassaolevat junaliikenteen ostosopimukset	34,9M €	37,4M €	37,4M €	37,4M €	37,4M €							
Lentoliikenteen ostot	19,5M €	20,6M €	4,3M €	1,0M €	1,0M €	1,0M €	1,0M €	1,0M €	1,0M €	1,0M €	1,0M €	1,0M €
Palvelut, Yhteysalusliikenteen ostot	19,9M €	17,9M €	17,9M €	17,9M €	17,9M €	17,9M €	17,9M €	17,9M €	17,9M €	17,9M €	17,9M €	17,9M €
Palvelut, Yhteysalusliikenteen ostot L12 lisäys					2,0M €	2,0M €	2,0M €	2,0M €	2,0M €	2,0M €	2,0M €	2,0M €
Muu julkisen henkilöliikenteen tuki ja liikkumisen ohjaus (+keh)	51,6M €	51,6M €	51,6M €	51,6M €	51,6M €	51,6M €	51,6M €	51,6M €	51,6M €	51,6M €	51,6M €	51,6M €
Alueellisen ja paikallisen liikenteen ostot ja kehittäminen L12 lisäys					10,0M €	10,0M €	10,0M €	10,0M €	10,0M €	10,0M €	10,0M €	10,0M €
Sosiaalinen ilmastorahasto (kehysten ulkopuolella)	14,0M €	14,0M €	14,0M €	14,0M €	14,0M €	14,0M €	14,0M €					
Palvelut	125,8M €	127,4M €	111,1M €	107,8M €	119,8M €	82,4M €	82,4M €	82,4M €	82,4M €	82,4M €	82,4M €	82,4M €
Avustukset raideliikenne (sis. Viikki-Malmi, LHR,Sahansaaren ti)	20,3M €	18,9M €	17,4M €	14,8M €	4,2M €	1,8M €						
HO investointiohjelma (MAL-varaus) SIDOTTU	75,6M €	76,3M €	24,1M €	9,2M €								
Avustukset yksityisteiden hoitoon ja kunnossapitoon	5,5M €	8,5M €	4,2M €	8,5M €	4,2M €	8,5M €	4,2M €	8,5M €	4,2M €	8,5M €	4,2M €	4,2M €
Avustukset yksityisteiden hoitoon ja kunnossapitoon L12 lisäys					4,0M €	4,0M €	4,0M €	4,0M €	4,0M €	4,0M €	4,0M €	4,0M €
Kävelyn ja pyöräilyn edistäminen	3,0M €	0,0M €	4,3M €	0,0M €	4,3M €	0,0M €	4,3M €	0,0M €	4,3M €	0,0M €	4,3M €	4,3M €
Kävelyn ja pyöräilyn edistäminen L12 lisäys					2,0M €	2,0M €	2,0M €	2,0M €	2,0M €	2,0M €	2,0M €	2,0M €
Sosiaalinen ilmastorahasto (kehysten ulkopuolella)	10,5M €	10,5M €	10,5M €	10,5M €	10,5M €							
Finavian lentoasemaverkoston ulkopuoliset lentoasemat	0,9M €	0,9M €	0,9M €	0,9M €	0,9M €	0,9M €	0,9M €	0,9M €	0,9M €	0,9M €	0,9M €	0,9M €
Avustukset	115,8M €	115,1M €	61,4M €	43,9M €	30,1M €	17,2M €	15,4M €	15,4M €	15,4M €	15,4M €	15,4M €	15,4M €
Avustukset ja palvelut	241,6M €	242,5M €	172,5M €	151,7M €	149,9M €	99,6M €	97,8M €	97,8M €	97,8M €	97,8M €	97,8M €	97,8M €
Yhteensä	2455,6M €	2230,7M €	2244,3M €	2074,9M €	2758,5M €	2540,6M €	2547,8M €	2567,8M €	2586,8M €	2663,8M €	2616,8M €	2636,8M €

LIIKENNE- JA VIESTINTÄMINISTERIÖ
KOMMUNIKATIONSMINISTERIET